

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน และศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยตั้งสมมติฐานไว้ว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 99 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ได้จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งหนังสือแนะนำตัว โดยได้ข้อมูลกลับคืนมาทั้งหมดครบสมบูรณ์ทั้ง 99 ชุด ในวันที่ 18 เมษายน 2548 แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ F-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผล ดังนี้

1. การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เห็นว่า มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการบำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการคุ้มครองและ

บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำและทางเดิน ที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการและด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันเกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมพบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบกน้อยกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าไม่แตกต่างกัน

3. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม คือ

3.1 งบประมาณมีจำนวนจำกัดไม่สามารถสร้างถนนที่ได้มาตรฐานได้ทันตามความต้องการและความเดือดร้อนเท่าที่ควร

3.2 ไม่สามารถจัดหาที่ดินทิ้งขยะเพิ่มได้

3.3 ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.4 ขาดการสนับสนุนด้านครูฝึกอาชีพของกลุ่มสตรี

3.5 งบประมาณด้านการช่วยเหลือสงเคราะห์คนชราและเด็กมีจำนวนน้อย

3.6 ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ

3.7 งบประมาณด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีจำนวนจำกัด

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับ สถิติวิเคราะห์ (2540 : 103) ที่กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นต้องการอะไรก็จะทำโครงการพัฒนาขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ เช่น การจัดการตลาดในชุมชนของคนในสังคมดีขึ้น อีกทั้งบ้านเมืองก็จะเจริญก้าวหน้าซึ่งหมายถึงการทำงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ (ทวี พันธวุฒิสถิฐ. 2537 : 100) ที่อธิบายว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอิสระในการกำหนดนโยบายหรือตัดสินใจแก้ปัญหาดังกล่าว ซึ่งอธิบายได้ว่าเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดนโยบายหรือตัดสินใจแก้ปัญหาดังกล่าวได้ นั้น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปฏิบัติภารกิจหรือมีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อ่ำพล ลมปลิว (2545 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องความสามารถของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานพัฒนาชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสามารถในการพัฒนาชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับสูง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีระดับประสิทธิผลปานกลางรวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก และด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ มีระดับประสิทธิผลต่ำ รวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบำรุงรักษาและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร ด้านการจัดให้มีน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดิน ที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอย และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และไม่สอดคล้องกับ สุทธิพันธ์ บุญมี (2541 :

บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุเทน จังหวัด นครพนม โดยทำการวิจัยในด้านการจัดโครงสร้างและระบบงานบริหารงานบุคคล การบริหาร การคลังและงบประมาณ การบริหารพัสดุ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง พนักงานส่วนตำบล ซึ่งได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานบัญชี เจ้าหน้าที่ช่างและลูกจ้างไม่ศึกษากฎเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องเป็นการรับราชการ ครั้งแรก ขาดประสบการณ์ในการทำงาน

จากผลการวิจัยการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัด มหาสารคาม พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า

1. การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการดำเนินงานที่กฎหมายได้ กำหนดไว้ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องปฏิบัติ จึงกล่าวได้ว่าเป็นการดำเนินงานตามกรอบ ของกฎหมาย

2. องค์การบริหารส่วนตำบลมีตัวอย่างการดำเนินงานของหน่วยงานอื่นที่มีลักษณะ คล้ายกัน เช่น เทศบาล ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินงาน ของตนได้

สมมติฐานที่ 2 นายกององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสถิติพบว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน ระหว่างการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า มัธยมศึกษา ตอนปลายหรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05 แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการ ศึกษาในระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก น้อยกว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรี ขึ้นไป และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นหรือเทียบเท่าไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยดังกล่าว ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปราย ผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับ ชัยวิทย์ ประเสริฐสุข (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความแตกต่างของอายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งมีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับพจนานาด คาสิวี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ จากทั้งหมด 8 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางบก ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน ที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และด้านการบำรุงศิลปจารีตและประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของผู้พิการ ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรม และด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง พบว่า บุคลากรที่มีการศึกษาแตกต่างกันระหว่าง การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ภายใต้ระเบียบเดียวกัน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคามมีขนาดเดียวกันทั้งหมด
3. องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคามอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมทาง

ภูมิศาสตร์เหมือนกัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

3.1.1 รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้น้อยเพิ่มมากขึ้นเพื่อสามารถนำไปจัดสร้างถนนให้มีมาตรฐานในการสัญจรไปมา

3.1.2 รัฐควรสนับสนุนวัสดุ-อุปกรณ์ในการกำจัดขยะให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถใช้ร่วมกันเพื่อลดปัญหาการขยายที่ดินเพื่อทิ้งขยะ

3.1.3 รัฐควรจัดหาครูฝึกอาชีพเพื่อช่วยเหลือและร่วมงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลฝึกฝนอาชีพกลุ่มสตรีประจำแต่ละแห่ง

3.1.4 รัฐควรจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือสงเคราะห์คนชราให้มากขึ้น

3.1.5 รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้เพื่อส่งเสริมด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้สูง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประชาชนในเขตพื้นที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ควรมีการวิจัยประสิทธิภาพของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University